

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 19C/184/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204836
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Štefaničová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2016:7713204836.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce samosudkyňou JUDr. Agátou Štefaničovou v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o. so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grosslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej R. o zaplatenie 64,- Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom doručeným súdu 28.3.2013 domáhal proti žalovanému plnenia zo zmenky. Žiadal, aby mu žalovaný zaplatil zmenkovú sumu 64,00 Eur, zmenkový úrok v kapitalizovanom vyjadrení 260,62 Eur, zákonný 6% ročný zmenkový úrok, zmenkovú odmenu 0,61 Eur a trovy konania. Navrhol postupovať v konaní v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 17.8.2009 na zmenkovú sumu 184,00 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 27.1.2011. Indosant predložil zmenku k plateniu, pričom vystaviteľ uhradil 120,00 Eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

2. Súd doručil žalovanému návrh na vyjadrenie, žalovaný sa k návrhu nevyjadril.

3. Súd rozsudkom zo dňa 10.11.2014 návrh zamietol vychádzajúc z právneho názoru, že predložená zmenka je neplatná pre rozpor so zákonom. Z úverovej zmluvy a predloženej zmenky mal preukázané, že zmenka bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože úver bol poskytnutý vo výške 200 Eur a zmenková suma vrátane príslušenstva, medzi ktoré patria aj uplatnené zmenkové úroky presahuje dovolenú sumu.

4. Na odvolanie žalobcu odvolací súd v konaní 1Co/231/2015 zrušil rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že z obsahu zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. jednoznačne vyplýva, že sa jedná o úpravu záväznú, donucujúcu, kogentnú, pretože všetky zákonom predpokladané odchýlky by mohli výrazne vzniknúť do zmenkových a šekových vzťahov. Pokiaľ to teda zmenkový a šekový zákon neumožňuje, nie je možné sa odchýliť od uvedenej úpravy. Tomuto v celom rozsahu zodpovedá aj znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001, kde sa nehovorí o neplatnosti zmenky, ako sa mylne domnieva súd prvého stupňa a ako to vyplýva aj z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je ani zrejmé, na základe čoho súd prvého stupňa dospel k záveru, že

zmenka je neplatná pre rozpor s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. V napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa nedal preto odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam a nemožno ho preto považovať ani za také, ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je týmto nepreskúmateľné, pričom vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Uvedeným postupom obmedzil tak súd prvého stupňa žalobcu v jeho práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho mu odňal možnosť konať pred súdom.

S prihladením k tejto vade konania odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalobca podaním zo dňa 22.12.2015 zobral návrh v časti zmenkového úroky v rozsahu nad 0,06% späť, preto súd konanie v tejto časti zastavil uznesením zo dňa 23.3.2016.

6. Prvostupňový súd poznajúc už konštantnú judikatúru odvolacích senátov Krajského súdu v Košiciach (napr. 2Co/64/2015, 11Co/60/2015, 2Co/87/2015, 3Co/48/2015, 2Co/990/2014, 11Co/32/2015) vyzval dňa 23.3.2016 žalobcu tlačivom „B“ podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na predloženie úverovej zmluvy, pretože vzhľadom na zmenkového veriteľa sa dalo predpokladať, že zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia spotrebiteľského úveru.

7. Žalobca listom zo dňa 28.4.2016 odmietol doplniť návrh predložením úverovej zmluvy s odôvodnením, že podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia č. 861/2007 súd môže žiadať doplnenie alebo opravu návrhu vtedy, ak informácie, ktoré poskytol žalobca nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne. Ustanovenie § 79 ods. 3 zák. č. 99/1963 Zb. sa na prebiehajúce konanie neaplikuje. Podľa čl. 19 nariadenia sa európske konanie riadi procesným právom členského štátu len pokiaľ nariadenie neustanovuje inak. Konanie v tomto prípade upravuje čl. 4 a čl. 5. a podľa čl. 288 ods. 2 Zmluvy o fungovaní EÚ je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Podľa čl. 7 ods. 2 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Povinnosť rešpektovať prednosť únieového práva musia dodržiavať všetky zložky štátnej moci, aj súdne orgány. Žalobca poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke. Uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd požaduje, a ktoré by mohol nad rámce už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah.

8. Podľa článku 4. ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) - ďalej len nariadenie - Navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A, ako je uvedené v prílohe I, a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom, ako je fax alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahuje opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku, a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty.

9. Podľa článku 4. ods. 4 nariadenia, ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

10. Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia

sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

11. V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil proti žalovanému právo zo zmenky. Žalobca navrhol postup súdu podľa Nariadenia 861/2007 Európskeho parlamentu a Rady ES (ďalej len nariadenie), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žiadal, aby bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia.

12. Súd v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia považoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávania aj napriek nesúhlasu žalobcu, pretože z predloženej zmenky bolo zrejmé, že pôvodným veriteľom bola spoločnosť POHOTOVOST, s.r.o. o ktorej je súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe, že poskytuje spotrebiteľské úvery. Bolo preto potrebné objasniť, či zmenkou bol zabezpečený spotrebiteľský úver a ak áno, či zmenka bola vystavená v súlade so zákonom tak, aby bola zabezpečená ochrana práv spotrebiteľa.

13. Súd preto vyzval žalobcu na predloženie úverovej zmluvy tlačivom B podľa nariadenia. Žalobca zmluvu nepredložil, preto súd návrh v súlade s článkom 4 ods. 4 nariadenia žalobu zamietol.

14. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu v podaní zo dňa 28.4.2016, súd sa s ňou nestotožňuje ani v jednom jej bode. V prvom rade žalobca uvádza, že pre konanie podľa nariadenia nie je možné aplikovať ustanovenie § 79 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku po jeho novele zák. č. 438/2015. Súd tento predpis ani neaplikoval. Vychádzal zo znenia článku 4 ods. 4 nariadenia, na ktorý sa sám žalobca vo svojom právnom názore odvoláva. Podľa tohto článku nariadenia, ak sa súd domnieva, že informácie, ktoré poskytol žalobca nie sú dostatočne jasné alebo primerané, dá žalobcovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Súd má preto právo vyžadovať od žalobcu doplňujúce informácie ale aj dokumenty, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie, aj keď žalobca zastáva názor, že návrh nemal žiadne vady. Nariadenie 861/2007 neupravuje postup, ak predmetom tzv. skráteného konania podľa nariadenia je zmenka alebo ak je žalovaným v konaní spotrebiteľ. Je pravda, že nariadenie 861/2007 má za účel zjednodušiť a zrýchliť konanie s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch, nie však na úkor ochrany práv spotrebiteľa. Nerešpektovanie vnútroštátneho právneho poriadku a práva Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by bolo obchádzaním týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Žalobca ďalej argumentoval, že disponuje iba indosovanou zmenkou, inými dokladmi nedisponuje. Súd k tomu poznamenáva, že žalobca má vedomosť, kto bol pôvodný veriteľ zo zmenky, preto mu nič nebránilo o zmluvu požiadať pôvodného veriteľa a predložiť ju súdu. Ak požadovaným dokladom nedisponuje, dostáva sám sa dostáva do dôkaznej núdze. Podľa právneho názoru vysloveného v hore uvedených rozhodnutiach odvolacích senátov, ktoré sú známe aj žalobcovi, pretože citované rozhodnutia odvolacích senátov sa týkajú vecí žalobu prejednávaných v konaniach senátu 19C, samotná zmenka nie je dostatočným dôkazom na preukázanie uplatneného nároku žalobcu.

15. Súd tiež poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa:

„I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednáwanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;
2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

16.Súd preto zastáva názor, že je oprávnený vykonať všetky úkony, ktoré sú potrebné pre zistenie prípadnej súvislosti s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku. Bol preto oprávnený vyžadovať od žalobcu predloženie úverovej zmluvy, aby mohol posúdiť uplatnený nárok aj v intenciách vyššie uvedeného zjednocujúceho stanoviska NS SR. Ak žalobca výzvu súdu nerešpektoval, nezostávalo mu nič iné ako návrh žalobcu v zmysle článku 4 ods. 4 nariadenia zamietnuť.

17.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému by ako strane úspešnej v konaní patrili trovy konania. Žalovaný trovy konania nepožadoval, preto mu súd trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinnosť uložená v tomto rozhodnutí nebude splnená, môže sa oprávnená osoba svojho nároku domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.